

QVÆSTIO MEDICA

CARDINALITIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA

IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXIII. FEBRVARII

M. IACOBO COVSINOT Doctore Medico Moderatore.

An calculus in rene aut vesica aliquo liquore solui potest?

880

CALCVLVVS non est morbus sed multorum morborum causa & *αἰτία*, excrementi inutilis soboles, non in solo rene aut vesica, sed in omnibus corporis partibus generatur, in his varia excitat symptomata, pro vario ipsarum vsu, officio, situ, conformatione, insidiosus hostis & occultus vbique succrescit, nec ipsis etiam principibus partibus parcat, ne cerebrum quidem quantumvis molle & frigidum humidum ab hoc morbo vindicatur. Sed præcipue huic vitio obnoxia sunt renes & vesica, instrumenta attrahendo deducendâ que sero dicata, dum serosos humores emulgent situ suo decliui & viarum amplitudine ex toto corpore copiosam alliciunt illuuiem, arthriticorum topi & ossei syphilidos nodi videntur sub eodem censu reponendi?

VT in omnes corporis partes non medioerè habet imperium, sic nulla ætas immunis est ab eius tyrannide, non minus pueros & iuuenes quam senes decrepitos & acheronticos infestat, ne mulieres quidem quantumvis menstruales, illius sæuitiam vitant, nihil prodest regio, nihil viuendi ratio siue abstemia & frugalis temperantium, siue laboriosa rusticorum, siue otiosa vrbano- rum lo- cupletum, hoc tamen interest, quod pueritia & senectus cæteris ætatibus, viri mulieribus & eunuchis, intemperatæ plagæ temperatis, lurcones & polyphagi sobriis, *οἰνοπύται* aquæ potoribus, vrbani rusticis, otiosæ vitæ studiosi exercitia colentibus grauius & frequentius calculoprehenduntur, à quadragesimo secundo ad sexagesimum tertium annum sumusne à calculi generatione immunes?

CONCRESCIT in vesica aut rene calculus ex humore crasso seculento viscido, vi caloris acrioris & ignei, is humorem nactus terrestrem & lutulentum absumpta tenuiori portione potentius eum desiccatur, cogitque in arenulas & calculum, additione nouæ materiæ in dies augetur & grauiora sensim producit symptomata dum renes oblidet, sequuntur dolor grauius, ventris astrictio, cardiogmos & vomendi desiderium: dum vesicam, vrina albicans & lactea muco vel arenulis perfusa, pruritus in balano, à mictione dolor, perpetua micturandi cupiditas, vrina guttatim effusa, & ab equitatu, curru, exercitioe vehementiore eruenta, quibus si accedant hæreditaria renum dispositio *καθάρσις*, strictiores vrinarij meatus, viuendi lex exlex à salitis, acribus, piperatis, placentario & dulciario opere, vrina crassiora, aquæ palustres, magnus calculorum eorumque sic induratum vt dissolui nequeant prouentus expectari debet. an Lutetiani propter aquas plumbeis canalibus deductas calculosi?

OPEROSA inter omnes, affectus illius curatio, cum primum in rene generatur, *ὁπότε* naturæ impulsu atque imperu, in vesicam cum vrina protruditur, mora longiore, incrementum capit & si affectet exitum periculum intentat, in vesicam elabi innoxium est, hære in vtererè cruciatum parit acerbissimum à quo præsentaneum periculum, vesicæ calculo vtique procurandus exitus aquis mineralibus spadenfisibus &c. sed ante symptomatis obuiam eundum, enemate malaëtico, phlebotomia hinc inde celebrata, catharsi blanda, litu, foru, incessu, balneo, quæ si frustra sint, vnica superest perinæ sectio, cuius beneficio qui continetur in vesica grandior lapis à perito lithotomo extrahitur: vix crediderim summum medendi magistrum, vt nobilissimam sic summe vtilem *ἐγχειρίδιον* noluisse administrare, eo nomine mihi plurimum suspecta adiuratio, gratulandum xuo nostro quo tam diligentes & industrij suppetunt artifices qui sæpius feliciter, raro calamitose præsidium istud adhibent.

LONGE fallacior & periculosior curatio per lithonryptica, sua licet iacent ballama, sales, olea pretiososque liquores agyrtæ comminuendis calculis & in tenuissimum puluerem atterendis, nihilo plus promouent, quam si silicem affuso lixiuo soluere contendant, neque maior fides habenda suspensis aut foras admotis amuletis, quæ vt minus periculi sic plus habent superstitionis, vt portentosa nomina & barbaræ voces laminis aureis insculptæ, mirandis suis pollicitationibus fucum faciunt, sic chymica & vere chimerica magisteria liquoresque tartarei augment damnis ægrum, vi sua caustica exemplo pueri Theophorbi, qui cum acris pharmacum ebibisset, periit à potione cum summo cruciatu, citius vesicam dissoluet sal orionius quam eius calculum, Tiburonum lapis, benignior non potior, vt scitilia ab immoderato calore concreta liquari posse negat naturæ genius sic *αἰὲν ἡμῶν ἄνθρωπον* scribit, nulla sunt calculorum *πικρὰ* quæ non sint sanguinis & carniū *συνεκτικὰ*, temeraria est omnis medicina, pestifera & mortifera quæ soluendo vesicæ calculo adhibetur, deinde in tam variis anfractibus, tantaque viarum distantia nunquam lithonryptica, integris viribus illæsisque quas permeant partibus ad affectum locum peruenient.

Ergo Calculus in rene aut vesica nullo liquore solui potest.

Proponebat Lutetiæ PETRVS BOVRDELOT Senonicus. A. R. S. H. M. DC. XL.